

dišče je, uvažujé, da dokaz zveze dejanja, katerega se obdolženca dolžita, s smrto poškodovanega ni dognan, in zlasti, da ni dokazano, da je nastal smrtonosni pretres možganov usmrčenega pri omenjenem hudem ravnanjem, oprostilo oba obtoženca obtožbe. Razsodba razteza se torej na vsa dejanja, na podlagi kojih je izšla. Da se ni oziralo pri razsoji na kako kvalifikacijo dejanja, ki ni v soglasji z obtožbo, pa še ne utemeljuje trditve, da bi obtožba ne bila rešena in ravno tako ni v tem, da je sodišče razsojevalo le v smislu obtožbe, razvideti kake nepopolnosti razsodbe. Pritožba je torej v obeh navedenih formalnopravnih obzirih očividno neutemeljena, in jo je bilo brez odloga tem bolj zavrniti, ker (v zadevi podarjane nepopolnosti razsoje z ozirom na kako drugo subsumcijo dejanja) niti ni obtožba trdila, in niti glavna razprava dokazala ni, da bi se nahajala pri Janezu Pikšu razven poškodbe, ki je provzročila njegovo smrt, in kojih glasom izvajanju sodišča obtožencema ni šteti v krivdo, znamenja še kakega drugega hudega ravnanja.

Književna poročila.

Mjesečnik pravnika družta u Zagrebu prinaša v broju 9. za mesec september naslednji razpravi: Prilog tumačenju zakona o zadrugah. Napisao dr. Izidor Lichtenberg. Svršetak. — Upliv obtuženikove smrti na riešenje o poprimljenom pravnom líeku proti osudi. Napisao Dragutin Markovac.

„*Tumač gradjanskemu parbenomu postupniku*“ — uz sudjelovanje dr. Josipa Šilovića, kr. j. r. sveučilišnoga profesora, napisao Adolfo Rušnov, vjećnik kr. banskoga stola. — Tisek i naklada knjižare Lav. Hartman-a (Kugli i Deutsch). Zagreb. — 1894. — Ciena for. 650.

Na Hrváškem in v Slavoniji velja od 1. januarija 1853. l. z naredbo pravosodnega ministerstva z dne 16. septembra 1852, št. 190 uvedeni, po našem občnem sođnem pravdnem redu urejeni „gradj. parb. postupnik“. Za ta zakon dobival se je do sedaj le zastareli nemški komentar dr. Ferd. Schusterja, česar zadnja (4.) izdaja je izšla uže 1. 1859. — Živa je bila torej potreba, da se uredi novi, sedanjemu stanju znanosti ustrezajoči komentar. Tej potrebi pa zadošča — kolikor je nam bilo mogoče prepričati se iz tako obširne knjige [XII — 963] — novi „Tumač“ g. Rušnova povsem. Ni bilo g. pisatelju treba dalje opravičevati se v „Pripomenih“, da je poprijel pero ter sestavil to znamenito delo, — katero se samo ob sebi opravičuje. Kar se pa tiče bojazni, da bode novi civilni pravdni red, ki ga dobi prej ali slej Hrvatska, prehitel ter na stran porinil to knjigo, ki se peča s starim zakonom, more vsakogar tolažiti pogled čez deželno

mejo, v naše dežele, kjer se nam obeta uže dolgo vrsto let novi zakon. Iz predgovora posnemamo, da je g. pisatelj Rušnov naprosil g. prof. Šilovića, naj mu pregleda delo, da se je le-ta zložil ž njim v vseh novih nazorih, koje je razvil v svojem komentarju, da je pa le radi popolnitve dodal nekoliko vladnih naredeb in okrožnic, posebno kar se tiče predpisov o izvršbi. Schusterjevega komentara se g. pisatelj ni posluževal, pač pa Cansteinove knjige o avst. civ. pravd. redu, katero smatra po krivem komentarom. Vsebina knjige je urejena v obliki komentara ter prinaša na prvem mestu „Temeljna načela gradjanskoga parbenoga postupka, te obči pregled ustanova, u njem sadržanih,“ potem pride „parbeni postupnik“ z l. 1852. sam, kateremu so dodani posamezne naredbe itd., kakor so izišle k vsaki določbi ter seveda „tumač“, pri katerega sestavi se je g. pisatelj tudi pogostoma oziral na pravosodje domačih in avstrijskih sodišč, ne da bi bilo to seveda v kvar njegovi popolni znanstveni samostalnosti.

Končavši „postupnik“ z leta 1852. dodal je g. pisatelj postopek iz posebnih zakonov in komentoval sledеče: I. Zakon od 17. prosinca 1876. o preinaci nekojih ustanova gradjanskog parbenog postupnika od 16. rujna 1852., tičućih se postupka kod ovršbene dražbe nekretnih i pokretnih stvari radi novčane tražbine (br. 1. kom. I. sbornika od godine 1877); II. Zakon od 13. siečnja 1883. v stegah ovršnog prava kod ovrha radi novčanih tražbina (br. 24. sbornika); III. Naredba minist. nut. djela i pravosudja od 17. prosinca 1855., br. 230. zem. vlad. lista, o sudbenom postupku pri parnicah iz uporabne pogodbe u obče, zatim pri odgovidanju i povraćanju nepokretnih u zakup ili u najam uzetih stvari, koje se po zakonu smatraju kao nepokretne; IV. Mandatni postupak; A) Naredba ministra pravosudja od 16. veljače 1858., br. 34. zem. vlad. lista, o načinu, kako treba iztjerivati one tražbine, koje su dokazane spisi bilježničkim; B) Naredba minist. pravosudja od 18. srpnja 1859., br. 88. zem. vlad. lista o bržem iztjerivanju tražbina, koje su javnimi ili legaliziranimi izpravami dokazane zatim takovih, koje su upisane u koj grunтовnički zapisnik, vodenji po naredbi od 15. prosinca 1855. i o ovrhi osiguranja radi za vrieme dok teče parnica u glavnoj stvari; V. Zakon od 3. listopada 1876. o mjestnih sudovih i postupku pred njimi (br. 87. sbornika); VI. Zakon od 3. listopada 1876. o postupku u pravnih poslovin manje vrednosti (o postupku bagatelnom ili maličnom) pred kralj. kotarskim sudovima (br. 88. sbornika); VII. Zakon o postupku u slučajevih smetana — posjeda od 8. svibnja 1890. (br. 44. sbornika); VIII. Naredba ministra pravosudja od 25. siečnja 1850. (br. 52. drž. zak. lista) o mjenbenom postupku; IX. Naredba ministra pravosudja od 18. srpnja 1859. (br. 132. drž. zak. lista) o postupku, kada se izvršuje pravo osiguranja radi osnovano na člancih 25. i 29. zakona mjenbenoga; X. Zakon od 3. listopada 1876. o sudbenosti trgovačko-mjenbenoj i postupku pred trgovačko-mjenbenimi sudovi (br. 86. sbornika).

Tudi gledé te knjige moramo ponavljati besede, katere smo izpredgovorili uže lani, da jo priporočamo osobito našemu pravnemu naraščaju.

Saj so si zakoni obeh dežel bistveno jednaki, nastali na isti podlagi, ter se razvidi posebnosti jednega bolje, če se pozna posebnosti drugačega. Slovenci nimamo do sedaj niti jedne pravniške znanstvene knjige. Naš narraščaj, ki se vzgaja doslej še vedno nemški, privadi se v praktičnem življenji hitreje uradovanja v našem jeziku, če se je vsaj deloma priučil znanstvenih spisov v najbližjem slovanskom jeziku. Dr. S.

Studien socialer Jurisprudenz. Dr. Julius Ofner. — Na Dunaji. 1894. — Hölder. — 86 str.

Zuständigkeit der Staaten für die auf dem Meere begangenen Delicte. Negropontes M. — Berlin. 1894. — Prager.

Kleingewerbe und Hausindustrie in Oesterreich E Schwieland. — Leipzig. 1894. — Duncker & Humblot.

Das Beweisinteresse in Strafsachen (sog. materielle Beweislast). C. Spohr. — Giessen. 1894. — v. Meinchow

Juristische Principienlehre. E. R. Bierling. — Freiburg. 1894. — Mohr.

Die Selbstverwaltung als Rechtsbegriff. H. Blodig. — Leipzig. 1894.

Razne vesti.

V Ljubljani, dne 15. oktobra 1894.

— (Iz kronike društva „Pravnika“.) Kakor je pravosodni minister po svojem ukazniku opozoril podrejena oblastva na našo nemško-slovensko pravno terminologijo, storilo je to tudi finančno ministerstvo. Finančno ministerstvo, kateremu je poklonilo naše društvo izvod omenjene terminologije, poslalo je društvu naslednji dopis: „Mit Beziehung auf die Eingabe vom 29. Juli 1894, mit welcher dem Finanzministerium ein Exemplar der deutsch-slovenischen juridischen Terminologie vorgelegt wurde, beeindruckt sich das Finanzministerium dem löslichen juristischen Vereine für die Uebersendung dieses Werkes verbindlich zu danken und mitzutheilen, dass gleichzeitig eine entsprechende Ankündigung dieses Werkes im Verordnungsblatte für den Dienstbereich des k. k. Finanzministeriums veranlasst wird. Wien, am 15. September 1894. — Für den k. k. Finanzminister: Baumgartner m. p.“ Kos 38. ukaznika c. kr. finančnega ministerstva z dne 1. oktobra t. l. pa priobčuje sledeči razglas: „V založbi c. kr. dvorne in državne tiskarnice na Dunaji izišla je po naročilu pravnega društva „Pravnika“ v Ljubljani nemško-slovenska pravna terminologija. (Št. 4835. F. m. dto. 15. septembra 1894.) — Tudi c. kr. ministerstvu za notranje zadeve poklonilo je naše društvo izvod pravne terminologije ter je le-to ministerstvo istotako naročilo svojim oblastvom, da se ravna pri slovenskem uradovanju po njej. Društvu našemu došel je namreč sledeči dopis c. kr. dež. predsedništva na Kranjskem: „Št. 2809. Po naročilu vis. c. kr. ministerstva za notranje reči z dné 19. sept. 1894. l. št. 2737 naznanja se slavnemu društvu, da se je ugodilo društveni prošnji z dné 29. julija t. l. gledé na vpeljavo slovenske pravne terminologije, kakor